

CASTELLS CATALANS

CASTELL DE MONTBUI

Nom del castell: Castell de Montbui
Data de construcció: segle X
Municipi: Bigues i Riells
Comarca: Vallès Oriental
Altitud: 532 m
Coordenades: E 431581.3, N 4613010.8 (ED50 UTM 31N). Longitud: 2° 10' 37.36" Latitud: 41° 39' 50.65" (GPS)
Com arribar-hi: des de la carretera C-59, just abans d'arribar a la rotonda de Sant Feliu de Codines, girem a la dreta en direcció a la urbanització «Els Saulons d'en Deu» i de seguit trobem una cruïlla on prenem el camí de l'esquerra i després el de la dreta. Continuarem recte per una avinguda bastant llarga, anomenada Avinguda del Castell de Montbui. Al final d'aquesta avinguda trobem la primera corba, on podem aparcar el cotxe a l'esplanada del costat. El castell és al cim del petit turó situat damunt d'aquesta esplanada.

La primera referència del castell és de l'any 987. El 995 fou infeudat a Gombau de Besora, que el deixà a la seva filla Guisla, esposa de Mir Geribert d'Olèrdola. L'actitud insurrecta d'aquest envers els comtes de Barcelona s'acabà amb una sentència de pau el 1059, segons la qual Mir, entre altres indicacions, renunciava al domini directe del castell de Montbui, que va retornar al comte de Barcelona.

El 1070 Gombau Mir, fill de Guisla i Mir Geribert va cedir el castell al seu germà Arnau. El 1135 el comte de Barcelona i Guillem de Sant Martí, nét d'Arnau Mir que es casà amb Beatriu de Montcada, van realitzar un conveni pel qual Arnau rebia l'honor de Montcada i els feus de Montbui i Montornès en canvi de retre homenatge al comte.

Entre els anys 1170 i 1178 els propietaris del castell de Montbui eren els Cabanes, i el 1178 Ramon de Cabanes el va vendre a Pere de Sentmenat. Al començament del s. XIII és la família Montbui qui posseïa aquesta fortalesa. El 1240 el domini i la senyoria del castell passaven al bisbe de Barcelona, i el 1290 el bisbe va cedir el castell a Pere

Murs del castell amb la l'església del castell dedicada a Sant Mateu.

Marquès. El 1304 es van fer obres de reconstrucció del castell i a mitjan s. XIV servia com a presó dels clergues de la seu barcelonina.

El 1408 el rei Martí va transferir la baronia de Montbui a Ramon de Torrelles; la possessió d'aquest llinatge prosseguí fins el 1490, any en què la van traspasar als consellers de la ciutat de Barcelona.

El 1714 la baronia es va incorporar a la Corona. El 1883 el castell ja es trobava en ruïnes.

L'església de Sant Mateu fou inicialment una parròquia rural amb un terme que ara es reparteix entre Bigues, Caldes de Montbui i Sant Feliu de Codines. L'any 1156 apareix unida a Bigues. Al s. XVIII es va construir una altra església al pla, prop del mas de can Carreres, i l'antiga parròquia es va abandonar.

Les restes

El castell té una planta trapezial, amb el mur nord més ben conservat. Tenia una sala a la banda nord i una cambra coberta — potser una cisterna— al costat oest. Al mur sud hi havia l'entrada principal. L'aparell dels murs, sobretot el del nord, és de pedres molt poc treballades i irregulars, fet que fa pensar en una construcció del s. X, tot i que la

A la fotografia de dalt un dels murs que resta més dempeus i a la de baix un murs del castell amb «opus spicatum».

distribució interior és pròpia d'un conjunt romànic.

L'església és d'una sola nau de planta rectangular, coberta amb volta de canó seguit, i absis preromànic amb planta de ferradura cobert amb volta de quart d'esfera. Té dues finestres, una de doble esqueixada a l'absis i una altra de simple al mur sud. El campanar, la porta d'entrada i l'ull de bou, que han estat objecte de restauració, són d'època més tardana.

Nota: extret del volum *Vallès Occidental i Oriental* de la Catalunya Romànica d'Editorial Pòrtic, octubre de 1999.

Jordi Gironès Vilardebò
octubre de 2010